

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Pe un an 36 Lei = 72 Cor.
 Pe un an 18 Lei = 36 Cor.
 După anul număr 1 de
 25 bani sau 50 il.
 Adresa p. coresp. și in-
 scrierilor Nr. 700.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi numărul 1 a.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxază după loc.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPĂOAZĂ.

O înaltă misiune.

Un guvern sub președenția dlui Maniu — guvern ce a fost dorit dealminteri de majoritatea lumii politice — ar fi fost singurul convenabil pentru țară în actualele împrejurări, de oare ce era singurul care ar fi putut să susție cu mai multă hotărâre și autoritate legitimele aspirații ale poporului român.

Asupra cauzelor cari au împiedecat însă formațiunea unui asemenea guvern, ce ar fi avut asentimentul și încrederea țării întregi, am vorbit în atâtea rânduri, așa în cât numai credem necesar să insistăm acum.

Un fapt trebuie constatat și anume că de oare ce nu se putea face un guvern Maniu — și cum criza politică nu mai putea fi prelungită fără o considerabilă știrbire a prestigiului nostru în fața streinătății — guvernul de generali rămânea singura formațiune acceptabilă.

Aceasta pentru motivul că acest guvern are un neîndoiebnic caracter de provizorat, prin însăși esența organizării lui și al doilea pentru că fiind guvern de militari, oferea cele mai bune garanții că nu vine să facă politică, așa cum se înțelege acest cuvânt în vechiul regat.

În consecință un guvern fără intrigi, fără sfiori, fără nelipsita ceată de partizani de căpătuit, în dauna celui mai elementar simț de delicatețe.

De-și, evident, soluția ce s'a dat crizei, e departe de a fi cea mai bună cu putință, opinia publică speriată de ideea de a vedea un guvern ieșit din opoziție ce ar fi făcut o politică opusă convingerilor românești, a primit cu oarecare simpatie noul guvern format din oameni, cari ca militari se bucură fără excepție de multă autoritate.

Ne-am obișnuit, desigur, să vedem la anumite resorturi, oameni a căroră activitate să fie în strânsă legătură cu natura chestiunilor ce privesc acel resort; dat fiind însă caracterul de provizorat al noului minister punctul acesta de vedere nu trebuie să ne reție și să ne întunece prea mult.

Interesant este de văzut măsura în care guvernul generalilor va înțelege să-și realizeze misiunea, așa cum aceasta a fost înfățișată în declarația redactată de guvern.

În declarația în chestiune, se prevede în primul rând menținerea legăturilor cu Antanta făcând însă să se respecte în întregime drepturile noastre și al doilea asigurarea libertății alegerilor.

Rezolvarea acestor două probleme este dorită cu însuflețire de întreaga țară; totul depinde de modul cum se va înțelege să se găsească soluția mult așteptată.

Țara dorește în adevăr să se păstreze cele mai strânse relațiuni de prietenie cu Antanta și nici o clipă nu s'a abătut măcar dela convingerea aceasta.

Țara nu poate să renunțe însă la drepturile ce știe că i se cuvin și de modul cum guvernul va înțelege să se achite de înalta sa misiune, va depinde puțința să se cruțe națiunii o nouă și amară deziluzie.

În ceea ce privește problema electorală, nici nu ne gândim măcar că ar fi posibil ca un guvern venit la cârma țării, în împrejurările cunoscute, să urmărească altceva decât asigurarea libertății alegerilor, și evitarea dezastrului ce ar putea să rezulte, dacă dreptul de vot ar rămâne ca și până acuma, o simplă ficțiune.

Noul guvern.

Textul decretului de instituire.

Textul decretului de instituire e următorul:

FERDINAND I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională Rege al României.

La toți de față și viitori sănătate.

Văzând demisiunea ce Ne a înfățișat ministrul Nostru:

Am decretat și decretăm:

Art. I. — Această demisiune este primită de Noi.

Art. II. — Domnul general de corp de armată Arthur Văitolanu este numit președinte al consiliului Nostru de miniștri, ministru secretar de stat la departamentul internelor și însărcinat cu interimatul departamentului afacerilor străine.

Art. III. — Președintele consiliului Nostru de miniștri este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în București, la 27 Septembrie 1919.

FERDINAND.

Președintele consiliului de miniștri,
 Ion I. C. Brătianu.

Declarația guvernului.

După cum era de așteptat, noul guvern a dat o proclamație presei cu privire la rostul noului cabinet.

Iată textul acelor declarații:

Dela Consiliul de miniștri s'a dat presei următoarea declarație din partea guvernului:

Însărcinat de M. Sa Regele cu formația guvernului, am primit această grea misiune ca o datorie către țară și către Coroană.

Menirea noastră este, ca menținând legăturile cele mai strânse cu aliații, să asigurăm drepturile și demnitatea Statului.

Înăuntru, acest guvern strein de luptele politice, va prezida alegerile pentru Constituanta într'un spirit de libertate de nepărținare și de ordine, pentru ca rezultatul lor să exprime întreagă, liberă și nesilită voința țării.

Presă bucureșteană publică următoarea declarație făcută de noul președinte al Consiliului:

»Vom căuta să împăcăm toată lumea. Alegerile, le vom face în cea mai largă libertate.

Studiem modificarea stărei de asediu, îndulcindu-o pe cât se va putea.

Intrunirile și consfăturile în vederea alegerilor nu vor mai avea nevoie de permisiunea comandamentului.

Deasemenea studiem și îndulcirea censurei.

Pentru studențimea universitară.

Rezortul cultelor din C. D. R. aduce la cunoștința tuturor studenților universitari, cari au fost încunoștințați că li se vor elibera pașapoarte pentru a-și continua studiile în streinătate, să trimită de urgență la Sibiu, resortul cultelor, o nouă cerere însoțită de următoarele acte: certificat de indentitate, întocmit de primpretorele plasei, sau de căpitanul orașului natal, atestat oficios dela comandamentul militar, două fotografii prevăzute cu iscălitura și autentificarea prefecturii județene.

Aceste documente vor trebui să fie însoțite de câte o traducere în limba franceză.

Șeful resortului cultelor aduce la cunoștința petiționarilor pentru burse, și cari nu au primit ajutoare și nu și-au trimis adresa, să se prezinte personal, pentru a-și reprimi de urgență actele.

Ordonanța privitoare la libera circulațiune.

În curând va apare ordonanța, prin care se dă liberă circulațiune tuturor cetățenilor pe întreg teritoriul României întregite.

Ca linie demarcațională pentru circulațiunea liberă, ordonanța fixează linia Arad-Șimand — Salonta mare — Careii mari — Sighetul Marmației. Dincolo de această linie se va putea călători numai cu permisiune dela Marele Cartier sau comandamentul de supraveghere din Sibiu.

Dincoace de aceasta linie toți cetățenii vor putea călători liber, având însă fiecare un bilet de indentitate.

Streinii, adecă aceia, cari nu au obținut dreptul de cetățeni români, vor putea călători în teritoriul statului român, numai obținând bilet de liberă petrecere și permisiunea Marei Cartier sau a vre-unui comandament superior al armatei, ce se va indica în ordonanță.

Stampilarea coroanelor în Banat.

La 27 Septembrie a sosit la prefectura din Timișoara ordinul C. D. prin care se fac cunoscute dispozițiunile pentru stampilarea coroanelor. Stampilarea va avea loc între 10 și 20 Octombrie. Pentru aceia cari din vr'un motiv oarecare, n'ar putea să-și prezinte banii în acest termen, se va face o nouă stampilare dela 21 până la 25 Octombrie. Se vor stampila bancnotele emise de banca Austro-Ungară de zece, două zeci, cinci zeci, o sută, o mie și zece mii coroane. Pentru stampilare se va retrage și acolo 1% după sumele prezintate în primul termen, 2% în termenul prelungit.

Comisiunile de stampilare funcționează în Timișoara, Lugoj, Caransebeș, Lipova, Oravița și Sănnicolaul mare. Bani nestampilați, după 25 Octombrie se declară de nevalabili.

INFORMAȚII

— Conferința de pace a primit preste trei mii de telegrame, acoperite de numeroase semnături, din partea locuitorilor din Budapesta și în cari se cere ca armata română să nu plece din Capitala Ungariei. Aceasta pentru a se evita anarhia și reîntoarcerea bolșevismului.

— Se anunțase că alegerile se vor amâna cu 20 zile.

Aflăm că în ultimul moment termenul amânării a fost prelungit la o lună.

— Cetim în „Izbânda“: Se anunță în mod oficial că în curând va începe funcționarea noilor vâmi ce se vor fixa pe granița dinspre Ungaria rânduite pe linia precizată în tratatul României cu aliații din 1916.

— D. Mișu va fi numit prim delegat al României la conferință.

— Ministru al lucrărilor publice a fost numit d. general Mihail.

— Dni ministri Goldiș și Șt. C. Pop. sunt așteptați azi la Arad.

— Ieri a sosit la Arad căpitanul francez, d. Audibert, membru în comisiunea de control pentru căile ferate, ce își are sediul în Belgrad. Dsa are misiunea să constate cantitatea de cărbuni, ce s'a trimis dela Petrojeni pentru orașul Arad, în urma cererii comandamentului francez. Orașul Arad a primit dela Petrojeni, în urma cererii făcute de francezi, 990 tone cărbuni aduse în 71 vagoane.

Prețul acestor cărbuni se vor plăti statului român prin guvernul francez.

— »Le Petit Parisien« anunță că cerețiile aromânilor din Tesalia și Pind adică autonomia școlară și religioasă, vor fi satisfăcute.

— Se anunță că director al C. F. va fi numit d. general Macri.

— Presa rusă anunță că Denikin a fost părăsit de cazacii de Don, ceea ce explică ultimele lui defecțiuni.

— În America se fac pregătiri în vederea înstituirii unui concurs care să aibă ca scop facerea ocolului pământului în aeroplan.

— Se anunță că opoziția, în urma unei constatări avute după formarea guvernului, a decis să nu ia parte la alegeri.

— Presa greacă se plânge că italienii nu privesc cu ochi buni o eventuală apropiere de Grecia și că Italia nu se arată dispusă la concesii pe chestia dodecanezului.

— »Monitorul Oficial« publică: Oricine, deținând materiale, animale sau obiecte de orice natură, cumpărate dela trupe inamice de ocupațiune în preajma plecării lor, sau părăsite de acele armate și cari în timpul deținerii lor a consumat sau înstrăinat acele materiale fie cu titlu gratuit, fie cu titlu oneros, pe lângă penalitate prevăzută de legile în vigoare, datorește Statului suma corespunzătoare valorii lucrurilor consumate sau înstrăinate.

Evaluarea obiectelor înstrăinate se va face de persoane competente, numite de direcțiunea refacerii economice din ministerul industriei și comerțului.

Organele fiscale vor primi ordine direct dela ministerul industriei și comerțului pentru urmărirea sumelor ce se datoresc aceluia minister.

— Într'o broșură recentă, »L'effort militaire de l'Italie« se arată pierderile suferite de aceasta, în felul următor:

Primul tablou din broșură stabilește că Italia și coloniile ei au avut morți în proporție de 1.3 la sută față de totalul populației. Totalul pierderilor ei de oameni se ridică la 1.931.955.

Pagubele marinei se ridică la 58.93 la sută. Datoria Italiei la 1 August 1914, era de 15.705.000 lire, iar la 28 Febr. 1919 această datorie se ridică la 70.599 milioane lire.

— Criza ministerială a ținut 17 zile.

— Membrii noului guvern s'a întrunit de două ori în consiliu, pentru a examina chestiile la ordinea zilei.

— Presa franceză află din Londra, că Ungaria va fi ocupată de trupe britanice.

— Florian Ardelean învățător, a încetat din viață în 24 Septembrie a. c. Inmormântarea a fost Sâmbătă în 27 Septembrie în Comlăuș.

— Abonații cari își schimbă domiciliul sunt rugați, ca deodată cu noua adresă să ni-o comunice și pe cea veche, căci în caz contrar expedierea suitere întârziere.

Colecta pentru biserica Mărășești.

Colecta dșoarei Ofelia Pleș din Bărzava cor.	204.30
Colecta dșoarelor Pagubă, Cornelia Marsieu și Lucia Pap	66.—
Colecta dlui Axente Chirilă din Selendria	342.70
Suma din urmă	14.157.38
Total cor.	15.368.38

COMUNICAT OFICIAL

Venindu-ne la cunoștință, că unii librari pun în vânzare manualele școlare și cărțile editate de Cassa școlilor din București cu un preț mai mare decât cel tipărit pe ele, preț fixat de Ministerul cultelor și instrucțiunii publice, avertizăm pe toți librarii din Ardeal, Banat și părțile ungurene, că aceasta nu este permis și ceice vor urca prețul cărților vor fi dați în judecată.

Atragem atențiunea publicului asupra acestei dispozițiuni.

Șeful resortului:
BRANISCE.

Impotriva colportorilor de știri.

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 25.

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) acei cari, fără reu credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colporia, comenta în orice chip știri, fie adevărate, fie imagine, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșite în scopul de a spiona, sau trada, să aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de război.

REVISTA PRESEI.

Cu privire la chestiunea ridicată de ziarul „Timișana“ cetim în „Patria“:

De altfel din culoanele altui ziar bănățean, ce apare acum la Timișoara, ne-a mai fost dat să vedem ieșiri împotriva C. D. care n'ar urmări unirea completă cu Patria-mamă. Se vede că acesta este calul de bătaie al unor bănățeni, dar ce folos, calul e de lemn și nu va face nici un pas ca să-i ducă în galop, acolo unde vor ei sau poate vreau alții să-i ducă.

Noi știm cu toții că și C. D. și partidul național voințește și pregătește chiar această unire definitivă, și că nu din vina noastră nu s'a putut întruni până azi Consituanta când C. D. va fi desărcinat de îndatoriile ce i-a dat adunarea dela Alba-Iulia.

Astfel că dl. Biberia și tovarășii pot fi liniștiți, și mai pot fi încredințați că pe tema aceasta nu vor reuși să producă disidență între noi.

Astfel că dacă vom considera cele trei noi organe de publicitate, din Cluj, Sibiu și Lugoj, vom avea prilejul să constatăm din nou, ceea ce am mai constatat în coloanele acestui ziar, că încercările de disidență, formarea de noi partide, cum nu pot pleca din nici un motiv de ordin principiar, sunt produse numai de motive de ordin pur personal.

Dar aceste din urmă nu se pot ridica la rangul de program politic nici chiar când au de sprijin un organ de publicitate. Poate că în ochii persoanelor interesate să apară cu un program nou politic, dar înaintea marelui public ele vor continua să rămână ceea ce sunt.

Noi nu putem decât să regretăm astfel de încercări, și să rămânem surprinși de ele, ca de altfel, de multe manifestări mai noi a unora dintre noi, cari nu pot decât să scadă creditul moral de care ne bucuram până acum la frații noștri din toate provinciile românești.

Stabilirea circumscripțiilor electorale.

(Continuare.)

XIV.

Județul Murăș-Turda.

(Maros-Vásárhely).

1. Circumscripția orașului: Târgul-Murășului

Alege un deputat cu vot proporțional.

2. Circumscripția: Bandul-de-câmpie.

Compusă din:

a) comunele plășii Bandul-de-câmpie.

b) comunele secretariatului Murăș-sâncrai (Maroszentkirály) al plășii Murășul-de-jos și

c) comunele secretariatului Băla (Balaj) al plășii Murășul-de-sus.

3. Circumscripția: Erneul-mare (Nagyernő).

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Păuca (Pokal) Ceuaș (Mezőcsávás), Sântana (Maroszentanna), Glodeni, (Sárpatak), Erneul-mare (Nagyernő), Ied (Ied) și Murășsângeorgiu (Maroszentgyörgy) ale plășii Murășul-de-sus;

b) comunele secretariatelor Luca (Lukafalva), Mureșani (Megyesfalva) și Erăciunești (Karácsenyfalva) ale plășii Murășul-de-jos și

c) comunele secretariatelor Petelca (Petele), Ilia (Kisillye) și Periș (Körtetája) ale plășii Reghinul-de-jos.

4. Circumscripția: Sângeorgiu (Erdőszentgyörgy).

Compusă din:

a) comunele secretariatelor Sângeorgiu (Erdőszentgyörgy), Vărgata (Csikfalva), Ghindari (Makkfalva), Sărata (Sóvárád), Hodoșa (Székelyhodos) și Sovata (Szováta) ale plășii Miercurea-Niraj (Nyáradszereda).

(Va urma.)

TELEGRAME.

Faliment austriac.

Lyon. — O telegramă trimeasă din Geneva lui „Petit Parisien” arată că o telegramă din Viena anunță că Austria intenționează să se declare în stare de faliment, și să predea guvernul misiunilor aliate din Viena, din cauza situației disperate și dezastruoase privitoare la lipsa de alimente și combustibil.

Lupte între albanezi și italieni.

Cattaro. — Revolta albaneză, contra ocupației italiene capătă din ce în ce mai multă amploare. Revolta s'a întins în toată partea centrală a țării. Garnizoanele italiene riscă să li se taie drumurile de aprovizionare. O nouă luptă a avut loc între italieni și revoltați la bazar Shiak (8 klm. dela Durazzo). Italianii au pierdut convoiurile. Intr'o altă luptă lângă Elbassan, italienii au avut un număr considerabil de morți și răniți. Zilele acestea generalul Ferrarri a fost victima unui atentat. Comandamentul italian a cerut întăriri cari vor debarca la Durazzo și S. Giovanni di Medua.

Kievul terorizat de Denikin.

Nauen. — In urma intrării lui Denikin în Kiev, sosesc știri despre comiterea unor atrocități îngrozitoare.

Din Kamenetz-Podolski se anunță că în Kiev domnește teroarea, mai rău decât pe timpul bolșevicilor. Voluntarii din armata lui Denikin arestează pe conducătorii politicii ucrainiene, pe membrii fostei Rade Centrale ucrainene, precum și pe persoanele care au participat la războiul împotriva Hatmanului.

Intellectualii ucrainieni și muncitorimea părăsesc în masă Kievul. Statele din împrejurimi sunt pline de refugiați. Din ordinul lui Denikin, limba rusă a fost introdusă ca singură limbă de stat în Ucraina.

Presa franceză despre evreii din România.

Lyon. — „Le Temps” într'o notă intitulată „România și evreii” dă o desminpre formală unei informațiuni apărută într'un ziar francez după care autoritățile române ar fi tolerat atentate contra izraeliților. România este singura țară din Orient unde n'a fost nici un progrom. Populația evreiască a țărilor vecine a implorat de câteva ori protecțiunea armatei române mai ales la Budapesta.

Conflictul italian-juoslav neaplanat.

Paris. — Eri au avut loc lungi conștătuiri între delegatul special al Italiei d. Imperiati și delegatul Serbiei d. Trumbici.

Cu toată bunăvoința italiană, nu s'a ajuns la nici un rezultat.

D. Imperiali s'a reîntors eri seara la Roma, iar Trumbici a rămas la Paris.

(Ag. Dacia).

Convocarea Reichsrathului.

Lyon. — Din Viena se anunță, că Reichsrathul va fi convocat în zilele apropiate având de rezolvat în primul rând: recunoașterea nouilor state alcătuite din fosta monarhie Austro Ungară. [Ag. Dacia].

Italianii în Dodecanez.

Atena. — Intre guvernul grec și cel italian s-a încheiat un acord, în sensul cămă Dodecanezul să rămâie în posesiunea Italiei, iar aceasta la rândul ei recunoaște în întregime aspirațiunile Greciei în Asia-Minoră. (Ag. Dacia).

Desființarea consiliului suprem.

Paris. — Ziarul „Le Temps” confirmă știrea publicată, că după 20 Octomvrie, consiliul suprem se va desființa, iar conferința de pace își va muta sediul la Londra. (Ag. Dacia).

Presa franceză despre misiunea lui Sir Clerk la București.

Lyon. — „Echo de Paris” spune: Sir Clerk a înmănat primului-ministru român, în plic sigilat, nota Puterilor.

D. Brătianu, după ce a luat cunoștință de conținutul notei, s'a hotărât să nu o publice, ca să nu irite opinia publică și să nu îngreuneze stabilirea unui acord.

Trimisul englez care, în timpul misiunii d-sale a dat probe de o atitudine foarte împăciuitoare, aduce răspunsul dui Brătianu.

Se crede, adaugă ziarul, că România nu va refuza să dea Antantei toate satisfacțiunile posibile. Mai mult, ea e hotărâtă să trimită comisiunii de despăgubiri lista materialului rulant ce a luat din Ungaria, dar socotind că n'a luat decât ce era al ei, speră că Puterile aliate nu vor cere să fie depozată de ceeace i se cuvine.

Presa franceză despre criza de guvern din România.

Lyon. — „Le Petit Parisien” arată într'un articol că situațiunea creiată prin demisiunea dui Brătianu nu este clarificată. Toți șefii de partide care se găsesc la București au căutat să decidă pe d-l Maniu să ia puterea. Este posibil că d. Maniu să primească în cele din urmă să formeze un nou cabinet dar este posibil ca să și refuze; și dacă d. Brătianu refuză să-l reia, Regala se va hotărî să constituie un guvern de funcționari având ca șef pe d. Manolescu. Acestuia îi va incumba sarcina de a face alegerile și de a relua contactul cu Consiliul suprem al aliaților.

Retragerea lui Friedrich inevitabilă.

Budapesta. — Eri s-a ținut un nou consiliu de miniștri. Primul ministru ungar, Friedrich a fost necesitat să recunoască că nu mai poate stăpâni situațiunea și că va trebui să se retragă. Grün, ministru în cabinetul lui Friedrich, după consiliu, a declarat unui redactor al ziarului „Berliner Tageblatt”, că în 3-4 zile se va forma noul guvern, în care vor fi reprezentate proporțional toate partidele. (Ag. Dacia).

Alimentarea Budapestei pe Dunăre.

Budapesta. — Navigațiunea pe Dunăre, între Belgrad și Budapesta s'a început. Vapoarele engleze, aduc alimente și mărfuri zilnic. Distribuiriile acestora e făcută de misiunea militară interaliată. (Ag. Dacia).

Monarhiști și republicani.

Berlin. — In Hamburg au avut loc lupte sângeroase între monarhiști și republicani, cu ocazia unei mari adunări populare, convocată de monarhiști. Oratorii au început prin a agita contra actualului guvern republican, la ceace republicanii au răspuns cu focuri de armă. (Ag. Dacia).

Un cadou pentru liceul Șincai din Baia-Mare.

Sibiu. — Elevii și elevii școlii de arte frumoase din București, formați în colonie și cari au petrecut vara în Baia-Mare, au organizat înainte de-a părăsi orașului o expoziție de lucrări produse în timpul șederii lor în localitate, pe cari le-au donat apoi liceului Șincai, în semn de mulțumire pentru dragostea cu care au fost ospătați.

Atitudinea constituantei sârbești.

Belgrad. — Constituanta sârbească a hotărât să trimită conferinței de pace o notă, prin care roagă Conferința să scrie în paragraful 225 din contractul de pace cu Austria, de oare ce în caz contrar, Serbia nu va semna tratatul. (Ag. Dacia).

Discursul dui Clemenceau în Camera franceză.

Lyon. — D. Clemenceau a intervenit Joi la Cameră în discuția tratatului de pace.

Sforturea considerabilă ce circumstanțele i-au impus'o, cu toată vrâsta lui prea înaintată, nu l'a împedecat să desvoalte timp de 2 ore la tribuna Camerei, liniile generale ale unui tratat care inaugurează o nouă ordine în lume.

D. Clemenceau a insistat cu tărie asupra următoarei fraze:

„Zic că tratatul este bun și veți fi conștrânși să spuneți același lucru și odată întorși la casele d-voastre vă veți lăuda că l'ați votat”.

Răspunzând, apoi întrebării pusă de d. Barthou în ședința de Miercuri, d. Clemenceau și-a exprimat încrederea sa absolută în Statele-Unite.

America, a spus primul-ministru, a intrat cu măreție în acest război; a cheltuit țară scotoală, soldații americani s'au aruncat în luptă cu un avânt admirabil.

„Și dupăcum ne-am bizuit pe America în timp de război, ne bizuim și în timp de pace”.

„Vreți să știți ce gândesc în fond? Chiar dacă n'ar fi existat tratat în scris, totuși m'aș fi bizuit”.

Și în mijlocul aplauzelor camerei a adăugat:

„Da, mă bizui pe America în timp de pace. Grație ei a triumfat la Paris ideea „Ligei națiunilor”, deși nu în condițiunile dorite de Wilson”.

D. Clemenceau a dat apoi explicații cu privire la lucrările Conferinței.

Aliații, a spus primul-ministru, ne-au răgăbit de unele mici avantaje materiale, dar lucrul acesta nu e nimic dacă le vom da să înțeleagă că mai au datorii față de Franța. Am făcut „Liga Națiunilor”, acum trebuie s'o facem să trăiască. Cum? Legându-ne cât mai strâns de aliații noștri”.

D. Clemenceau a terminat în mijlocul ovațiunilor Camerei spunând:

„Franța va fi prin acest tratat tot ce vreți: dar dacă veți fi în stare să nu recunoașteți ceea ce acest tratat conține pentru viitorul Franței, blestemul fiilor celor căzuți va fi asupra voastră”.

Un memoriu american în favoarea Armeniei.

Lyon. — Din New-York: Comitetul american pentru independența Armeniei a adresat Conferinței de pace următoarea telegramă:

Turcii, sub conducerea lui Enver Pașa, Kemal și Kiazim au concentrat trupe dealungul frontierei republicii armenae. Aceste trupe au comis și comit zilnic orori și devastează totul, violând astfel condițiunile armistițiului.

Campanii americane date în judecată.

Paris. — Companiile americane pentru fabricarea conservelor Armur, Soof, Morris, Wilson și Cudabay, au fost date în judecată pentru realizarea de câștiguri exagerate.

Mand'huy demisionează.

Paris. — Noul ziar din Strasburg, anunță confirmarea șvonului că generalul Mand'huy, guvernator general al Lorenei, va demisiona.

Generalul se va retrage în orașul său natal, la Metz.

Succesorul lui Hoover.

Paris. — Se telegrafiază din New-York, că d. Huan, a plecat spre Europa, pentru a înlocui pe d. Hoover în sarcina acestuia de a aproviziona Ungaria.

Repatrierea armatei orientale engleze.

Constantinopol. — Armata engleză orientală, din Caucaz și Turcia, a sosit la Constantinopol, pentru a se imbarca pentru Anglia. (Ag. Dacia).

Banca Centrală pentru Industrie și Comerț, Sibiu,

va primi în cel mai apropiat timp din Germania, Austria, și Cehoslovacia transporturi mai mari din următoarele mărfuri:

Vase emailate (fabricat Austria, Budweiss, marfă din Germania) cuie de diferite dimensiuni, (în wagon bine asortat) tinichea, dela d. 5 m/m grosime începând, geamuri porcelanării (și steingut wahren Krawska I. a. color) (Anilin) articoli electrotehnici unelte industriale, și alte mărfuri,

cari se vând și înainte în baza facturilor originale. Comande pentru transporturile viitoare se primesc, și se efectuează cât mai grabnic, pelânga condițiuni foarte avantajoase.

Ba. 496-3.

Banca Centrală.

Centrul de aprovizionare

a Consiliului Dirigent Arad, Andrásy-tér 21

caută o domnișoară

pentru birou care să știe bine scria la mașină și să aibe și scrisoare frumoasă pe lângă condițiuni favorabile.

E de dorit a se presenta în persoană cu actele de lipsă.

Centrul de aprovizionare, Arad.

Ce. 495-3.

CONCURS

În plasa Chișineu să aia posturi vacante de secretari comunali, reflectanții cu documentele prescise de §§. 74-85 din art. de lege XVIII. 1871 să să prezinte la primpretorul plăsei în oficiul preturei.

Chișineu la 28 sept. 1919.

Pi. 506-2.

Primpretor.

Se caută

O bucătăreasă

cu plată bună, să știe bucătăria românească, pentru Regimentul 9. Jand. Arad.

Pe. 511-3.

AVIZ.

Depozitu! și manutanța Arad are nevoe de un

funcționar civil ca furier

care știe afară de limba română și puțin limba germană.

Ofertele le trimite Interesatul posta la Adresa susnumită.

De. 507-3.

ȘLEFUITORI

bine plătiți caută

FABRICA DE CALAPOADE

în funcțiune. Oferte a se adresa:

Vasile Marinescu

BUCUREȘTI, STR. LABIRIU Nr. 175.

lu. 491-2.

Tegule conform rețeturei

potrivite și pentru cremă de față, de 30 grame, se pot căpăta în orice cantitate la fabrica de tegule

a lui IOAN PÖHM ȘI SOȚII

depozit: În prăvălia de articole de fier alui IOAN PÖHM.

ARAD, PIAȚA SZABADȘĂG.

Po. 484-3.

C. F. R. DIRECȚIA REGIONALĂ ARAD.

Nr. 22322-919.

PUBLICAȚIUNE.

Direcția Regională C. F. R. din Arad publică concurs pentru închirierea restaurantului: din stația Turnu-Roșu. Închirierea va avea începutul la 1 Noemvrie 1919 și va conțina 5 ani adecă până la 31 Octomvrie 1924.

Condițiile se pot vedea în fiecare zi de lucru la Direcția Regională C. F. R. Arad, la secția secretariatului dela oarele 8 a. m. la 2 p. m. eventual la cerere înscris pe lângă trimiterea timbrelor necesare pentru poștă se pot primi și prin poștă.

Concursurile să primesc până în ziua de 16 Octomvrie a c. până la care dată trebuie să fie de pus în casa Centrală a Direcției 200 cor. cauțiune.

Arad, la 24 Septemvrie 1919.

Director Regional

Di 510-3

Dr. Ispravnic.

„Gospodăriile Țărănești”

Societate Anonimă. — Capital Lei 10.000.000

Iniințată pentru a furniza în condițiunile cele mai avantajoase și direct dela marile centre industriale și comerciale din străinătate tot ceea ce este necesar pentru gospodăriile țărănești ca: unelte agricole, obiecte casnice, articole de îmbrăcăminte, încălțăminte, alimente etc.

Caută reprezentanți și depozitari solvabili și pricepuți în toate orașele din țară. Se trimit prospecte la cerere.

Ofertele se primesc la sediul Societății Bulev. Carol 11 bis, București.

Ofertanții trebuie să specifice în ofertele lor toate detaliile referitoare la situația lor comercială în sprijinul solvabilității lor.

A. 514-3.

Instituțiunile Industriale al orașului Arad

Tramvai.

Publicațiune.

Pe baza decizului consiliului orașenesc Nr. 19581/1919 taxele de călători sunt stabilite cu începerea 1 oct. 1919 următor:

Pentru 1 zonă:

Piața de libertate—Calea Radnei
Calea Radnei—Gară
Gară—Cimitir
Cimitir—Fabrica Neuman
Fabrica Neuman—Câmpul de aviație.
25 bani.

Pentru 2 zone:

Piața de libertate - Gară
Calea Radnei—Cimitir
Gară—Fabrica Neuman
50 bani.

Pentru 3 zone:

Piața de libertate—Cimitir
Calea Radnei—Fabrica Neuman
60 bani.

Pentru 4 zone:

Piața de libertate—Fabrica Neuman
75 bani.

Prețurile de abonamente:

Bilet pentru studenți dela Piața de libertate - Gară, sau Gară—Fabrica Neuman 6 lei.

Bilet pentru studenți dela Piața de libertate - Fabrica Neuman 9 lei.

Bilet de abonament: Piața de libertate - Gară sau Gară—Fabrica Neuman 12 lei.

Dela Piața libertate—Fabrica Neuman 18 lei.
Bilet de abonamente se schimbă la 1. fiecare lună.

Arad, în 23 sept. 1919.

Direcțiunea instituțiunilor industriale

li. 513-1

al orașului Arad.

PUBLICAȚIUNE.

Culesul de vii în comuna Covăsiți se va începe în 20 Octomvrie. Pi 516-1

PUBLICAȚIUNE.

Din partea Urbarialistilor din Cuvin (Arad-kövi) sa publica vinderea vânatului din pădure, izlaz, deal și din câmp prin licitație. Vânzarea se face pe 5 ani începând din 1919 până la 1923.

Prețul de esclmare 300 cor. Licitația se va ținea la „Casa Comunală” la oarele 9. a. m. la 5 Octomvrie 1919.

Cuvin la 28 Septemvrie 1919.

Perția Avram

A. 515-1.

președinte urbarial.

„LIBRARIA CONCORDIA”

ARAD, strada Francisc Deák nrul 39.

Revista Istorică. Dări de seamă, documente și notițe. Publicată de N. Iorga, cu concursul mai multor specialiști. Până acum au apărut 10 nre. Prețul unui număr 1 leu.

Arhiva pentru știința și reforma socială. Organ al Asociației pentru studiul și reforma socială. Director D. Gusti. Anul I. No. 1. Apare trimestrial. Revista de drept e dată de resortul de codificare. Până acum au apărut patru numere a Lei 2.50.

Istoria Târgu-Jiului de Alex. Ștefulescu. Ediția II-a. Cu numeroase ilustrațiuni.

Goriul istoric și pitoresc de Alex. Ștefulescu. Cu multe ilustrațiuni.

De vânzare la Librăria Concordia, Arad, Str. Deak Ferenc nrul 39. Li. 440.

Note muzicale pentru voce, pian cu text român și francez, innuri, valsuri, serenad, romante, cuplete.

Iubitul meu nu este print. Romanta logodnică dela Oituz.

Când Tata va veni — Hora Unirei, Imnul national român. — Rănitul din Bucovina. — Desteaptă-te Române. — Peste Carpați. — La Carpați. — Dezertorul, legendă patriotică. — Dor de primăvară, romantă. — De dorul tău — Nu m'abandona. — Doina Oltului. — Deschide, deschide fereastra, romantă populară. — Era prin Mai, romantă. De acum nu te-ai mai vedea. — Domnișoara dela poștă. — La cârciuma din sosea, i'auzi, i'auzi, i'auzi ia, melodie populară.

Cântecul lui Floares Sergentul, cu text francez și român.

Aseară ce-ai făcut — Cupletele lui Ștefan Veteranul. — Celebrele cuplete alt rechizitorilor metalelor. Marito din Prahova. — Aolea Ciufei! Culei!

Noutăți muzicale pentru voce și pian cu text român, francez, italian și englez. Li 316

Constantin Șăineanu, professeur de lycée. Dictionnaire français-roumain III-e édition revue et augmentée. Avec un supplément contenant L'argot Parisien, cu 944 pag. 25 Lei.

Maximilian W. Schroff. Dicționar german-român. Edițiune mare, cu 920 pag. 25 Lei. 47Li 3

ATELIER DE ZINCOGRAFIE.

EXECUTĂ CLISEE DUPĂ DESEN (LINIARE) DUPĂ FOTOGRAFIE (AUTOTYPIC) FOTOLITO etc. COMENZILE SE PRIMESC LA:

TIPOGRAFIA CONCORDIA SOC. PE ACȚII
SECȚIA ZINCOGRAFICĂ, ARAD, STR. ZRINYI 11.

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI ZIARUL
„ROMÂNUL”.